

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Clericus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

const. auctoritatem, num. 3. hoc remedium, ut faciat sibi dare sententiam à iudice servatis aliàs servandis, qua faciente transicum in rem iudicatum, poterit ea uti per viam executivam singulis annis contra renitentem solvere debitum censum, & hoc est notandum pro Ecclesiis, quæ non habent instrumenta suorum bonorum, sed solum quosdam libros, & inventaria, quæ non habent ita vim executivam, & ita dicit Afflic. se contulisse pluries, & ita fuisse iudicatum, & observatum.

Secundò, quid si deperdantur, vel omittantur instrumenta rei emphyteuticariæ, sive censuræ, & non apparet, quænam fuerit solutio, an emphyteuticaria, vel censurica, quomodo præsumenda est solutio?

Respondetur, quòd qualis apparet solutio, talis præsumitur præcessisse concessio, ita Jason. & communiter in l. cum testamentum, num. 3. de juris & fact. ignor. & in l. 2. n. 210. & 213. vers. dec. quartò quero, cum versio. sequ. de jur. emphy. eod.

CLERICUS.

Primò, An clericus possit agere causas civiles, vel etiam criminales, etiam coram iudice laico?

Respondetur, quòd sic, si habet ordinem sanctum, & non desert tonsuram clericalem, quia tunc peccaret. Argum. Clem. 2. de vit. & stat. cler. Nav. in c. non dicatis, n. 56. in si. 12 q. 1.

Secundò, Clericatus quomodo probetur.

Vide superùs, in ver. Bullæ, §. 3. & Caputaq. decis. 277. prima part. ubi dicit doctoratum, nobilitatem, virtutem, habilitatem, valorem, & clericatum probari posse per publicam vocem, & famam, quod probat ex Bald. in l. providendum. c. de postul. & Alexan. in l. de minore, §. si plurimum, col. ult. de quest.

Tertio, an liceat clericis habere domi mulieres aliquas ad sibi inserviendum pro necessariis servitiis?

Respondetur, quòd sic, quando non sunt suspectæ, modò sint provectæ ætatis, honestæ, omni suspitione carentes, Cap. Tolos. decis. 448. & ex Aufrerio, Navar. in cap. statumimus, n. 65.

Quartò, differentia est inter clericos in minoribus & in sacris constitutos, præterquam in aliis, namque constituti in minoribus, si se miscent enormi- mitatibus, sunt privati ipso iure, privilegio fori; constituti verò in sacris, non ante aliquam monitionem, vel degradationem, Nav. conf. 25. num. 6. de privileg. quod etiam annuit sac. Conc. Trid. sess. 14. c. 6. de reform. ubi ait, semel correcti.

Quintò, clericus laudatus, non convenitur coram iudice laico, sed ecclesiastico, Afflic. in const. si quis in posterum, num. 54. similiter ratione consuetudinis, clericus trahit rem coram iudice ecclesiastico, & dicit valere istam consuetudinem, & ita juxta multos Doctores, prout ibi, sed vide in ver. reconventio.

Sextò, an clericus in prima tonsura,

F 2

vel

vel minoribus, qui mutilavit vel occidit aliquem ex quo effectus est irregularis, amittat privilegium utrumque? videtur quod sic, quia effectus est jam inhabilis pro Ecclesia, & ita tenet Afflict. *in const. Apostatantes*, & citat Imolam pro sua sententia: ego verò sentio oppositum, quia clericus homicida non amittit ipso jure privilegium, vel beneficium si quod habet, sed venit privandus per sententiam, immò Episcopus potest cum eo dispensare, ut illud retineat, nec valet ratio, quia est irregularis, & sic inhabilis & incapax, & per consequens ipso jure privatus utroque privilegio, quia potest deservire Ecclesie in aliis functionibus, nisi sit homicidium qualificatum, prout in assassinio dictum est.

Septimò, Clericus in minoribus bigamus, vel verè vel interpretativè perdit omni privilegium, & potest per laicum castigari, *tex. Gl. & Gem. in c. unico, vers. quidam, de bigam. lib. 6.* ita quod potest sic salvari, dictum Afflict. *in dicta const.* constitutus verò in Sacris retinet utrumque privilegium, ratio est, quam videas ibi.

COADJUTOR.

Primò, coadjutor primùm dandus est Episcopo propter senectutem, ægritudinem, amentiam. *Conc. Trid. sess. 25. c. 9. de refor. c. unico, de cler. ægror. lib. 6.* & quando datur Episcopo, vide de ejus potestate, & qualitatibus, *Syl. q. 4. par. 2.*

Secundò, Archidiacono propter easdem causas.

Tertio, parcho propter easdem causas, & propter insufficientiam, *Conc. Trid. sess. 21. c. 6. de reform.*

Quartò, an coadjutor Archiepiscopi, etiam cum futura successione, possit uti pallio, dic quod non, ratio datur quia nondum est Archiepiscopus. similiter an possit uti benedictione Episcopali, dic quod sic, si est Episcopus in absentia Archiepiscopi, vel præsens, & eo abnuente, similiter an uti mozetam. dic quod sic absente Archiepiscopo, quia jam est prælatus, & in sua dioecesi, & provincia, vide *Nav. conf. si. de cler. ægror.* sed potest sedere in sede Archiepiscopi, si nec consuetudo, nec statutum loci contradicit eo absente in choro.

Quintò an habeat generalem & liberam potestatem, *tex. in c. grandi, & ibi gl. in ver.* videtur dicere, quod sic, & ita *Gem. ibi vers. quero an, de suppl. negl. præl. lib. 6.*

Sextò, Coadjutor potest dari omnibus prælatis propter longam inhabilitatem, *Gem. in c. si. ver. & per prædicta eo. tit. & lib.*

COMPROMISSUM.

Primò, compromissum, quamvis non transeat ad successores, neque ad hæredes, *c. si. de arb.* tamen compromissum à prælato, super rebus Ecclesie ipsius, etiam non factà mentione successoris, etiam si factum sit nomine proprio prælati expressò, etiam si fiat inter rem Ecclesie, & privatum, transit ad successorem, *ca. presentia, de test. & ibi*